

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту Закону "Про внесення змін до Закону України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення" щодо подання інформації з питань фінансового моніторингу"

1. Обґрунтування необхідності прийняття Закону

Протидія відмиванню коштів в Україні визначається одним із важливих напрямів та забезпечується впровадженням міжнародних стандартів у сфері протидії відмиванню коштів, серед яких центральне місце займають рекомендації Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням коштів (FATF).

Рекомендаціями FATF передбачений обов'язок кожної країни щодо визначення, проведення оцінки та розуміння ризиків, пов'язаних з відмиванням коштів, а також вжиття заходів, спрямованих на забезпечення ефективного зниження ризиків.

В Україні відповідальним за проведення національної оцінки ризиків є Державна служба фінансового моніторингу (спеціально уповноважений орган), яка разом з іншими державними органами, що провадять діяльність у сфері запобігання і протидії, із залученням інших суб'єктів (державного та первинного фінансового моніторингу, правоохоронних органів), здійснюють виявлення (актуалізацію) національних ризиків (загроз, вразливостей, наслідків) у системі протидії відмивання коштів, визначають елементи управління ними.

Одночасно для оперативного упередження та протидії відмивання коштів відповідно до частини третьої статті 16 Закону України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення" державні органи, що провадять діяльність у сфері запобігання та протидії (крім Національного банку України), у разі виявлення під час виконання своїх функцій фінансових операцій, стосовно яких є підозра, зобов'язані повідомити спеціально уповноваженому органу про такі фінансові операції та їх учасників.

Проте, на практиці деякі державні органи, що провадять діяльність у сфері запобігання та протидії, не класифікують ряд фінансових операцій, як підозрілі, оскільки кошти, які використовувалися для здійснення таких фінансових операцій, не є такими, що одержані злочинним шляхом (наприклад, злочином за статтею 212 Кримінального кодексу України вважається умисне ухилення від сплати податків у значних розмірах – у 2021 році у сумі понад 3,405 млн. гривень – до цього розміру несплата податків є податковим правопорушенням

(протиправним винним діянням платника податку), за яке передбачена лише фінансова або адміністративна відповідальність).

Враховуючи, що статтею 5 Закону про запобігання до легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, віднесено і будь-які дії, пов'язані із вчиненням дій, спрямованих на приховання чи маскуванню незаконного походження таких доходів, виникла практична необхідність уточнення переліку інформації з питань фінансового моніторингу, що подається до спеціально уповноваженого органу.

2. Мета законопроекту

Метою законопроекту є досягнення повноти передачі інформації державними органами, що провадять діяльність у сфері запобігання та протидії, до спеціально уповноваженого органу, що забезпечить упередження та протидію відмивання коштів, отриманих внаслідок вчинення протиправних діянь, що передують легалізації.

3. Загальна характеристика та основні положення законопроекту

Законопроектом пропонується доповнити частину третю статті 16 Закону України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення" положенням щодо встановлення обов'язку державних органів, що провадять діяльність у сфері запобігання та протидії, повідомляти спеціально уповноважений орган про фінансові операції, аналіз яких свідчить про те, що кошти, які використовувалися для здійснення такої фінансової операції, або кошти, які використовувалися для набуття права власності на активи, що є предметом фінансових операцій, можуть мати незаконне походження (отримані внаслідок вчинення протиправних діянь).

4. Стан нормативно-правової бази у даній сфері правового регулювання

Правовідносини в цій сфері регулюються Законом України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення" від 06.12.2019 №361-IX.

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Прийняття проекту не потребує додаткових витрат з державного бюджету.

6. Прогноз соціально-економічних та інших наслідків прийняття законопроекту

Прийняття законопроекту сприятиме підвищенню якості виявлення національних ризиків (загроз, наслідків) у системі протидії відмивання коштів, покращить оперативне упередження та протидію відмивання коштів.

Народні депутати України

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Южаніна Ніна Петрівна
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B04000000272928006A8E8E00
Дійсний до: 18.01.2023 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 199д9/1-2021/365882 від 25.11.2021

